

VLAAMSE OVERHEID

[C – 2024/002690]

2 FEBRUARI 2024. — Besluit van de Vlaamse Regering over Vlaamse erfgoednetwerken

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 10.2.1.
- het decreet van 23 november 2023 over Vlaamse erfgoednetwerken artikel 3, 7, 8, 9, 11, 13 en 14.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 21 augustus 2023.
- De Vlaamse minister, bevoegd voor budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 4 september 2023.
- De Raad van State heeft advies 74.976/16 gegeven op 22 december 2023 met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

HOOFDSTUK 1. — *Definities*

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° het decreet van 23 november 2023: het decreet van 23 november 2023 over Vlaamse erfgoednetwerken;
- 2° samenwerkingsovereenkomst: de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 8 van het decreet van 23 november 2023.

HOOFDSTUK 2. — *Erkenning*

Art. 2. De minister, bevoegd voor het onroerend erfgoed, zal in het eerste jaar van elke legislatuur een oproep lanceren voor kandidaten voor een erkenning als Vlaams Erfgoednetwerk, zodat de Vlaamse regering de afweging kan maken om bijkomende erfgoednetwerken te erkennen.

HOOFDSTUK 3. — *Samenwerkingsovereenkomst*

Art. 3. De samenwerkingsovereenkomst bevat een businessplan en een meerjarenplanning voor de werken of diensten aan de beschermde Vlaamse erfgoedlocaties in het portfolio van een Vlaams erfgoednetwerk voor de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst.

Het businessplan bevat minstens een toelichting over de ontwikkeling, het beheer en de exploitatie van het portfolio, een inschatting van de financiële haalbaarheid daarvan en de realisatie van een eigen aandeel daarin. Als de uitbreiding van het portfolio wordt overwogen, moet voorafgaand de inschatting worden gemaakt of het aansluitende beheer en de exploitatie financieel kunnen worden gegarandeerd.

In de meerjarenplanning wordt per beschermde Vlaamse onroerenderfgoedlocatie of per cluster van erfgoedlocaties een kostenraming opgenomen voor de geplande werken of diensten of, in voorkomend geval, voor fases daarvan.

Art. 4. In de samenwerkingsovereenkomst worden concrete afspraken gemaakt over minstens al de volgende elementen:

- 1° de opdracht en de kerntaken, vermeld in artikel 5 en 6 van het decreet van 23 november 2023;
- 2° de eventuele uitbreiding van het portfolio, vermeld in artikel 4 van het decreet van 23 november 2023;
- 3° het genereren van eigen inkomsten, vermeld in artikel 6, eerste lid, 6°, van het decreet van 23 november 2023;
- 4° de eventuele bijzondere opdrachten, vermeld in artikel 6, tweede lid van het decreet van 23 november 2023;
- 5° de subsidiëring, vermeld in artikel 5, tweede lid, artikel 8, vijfde lid, artikel 9, vijfde lid en artikel 10, vierde lid van dit besluit;
- 6° de opvolging van de meerjarenplanning, vermeld in artikel 3 van dit besluit;
- 7° de werking, de rapportage, de evaluatie en indicatoren voor de evaluatie, vermeld in artikel 11 en 12 van dit besluit;
- 8° het toezicht op de aanwending van de subsidies, vermeld in artikel 12 van dit besluit.
- 9° de vertegenwoordigers vermeld in artikel 7, eerste lid, 2° en 3° van het decreet van 23 november 2023.

HOOFDSTUK 4. — *Subsidiëring*

Art. 5. Binnen de perken van de kredieten die daarvoor op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap beschikbaar zijn kan de Vlaamse Regering in het kader van een samenwerkingsovereenkomst als vermeld in artikel 8 van het decreet van 23 november 2023 de volgende subsidies toekennen aan een Vlaams erfgoednetwerk:

- 1° een algemene subsidie voor personeel en werking gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst;
- 2° beheerssubsidies voor onderzoek, werken of diensten aan de beschermde Vlaamse onroerendergoedlocaties in het portfolio, vermeld in artikel 4 van het decreet van 23 november 2023;
- 3° verwervingssubsidies om bijkomende beschermde Vlaamse onroerendergoedlocaties te verwerven.

De Vlaamse Regering bepaalt in de samenwerkingsovereenkomst vermeld in artikel 8 van het decreet van 23 november 2023:

- 1° het bedrag van de subsidie vermeld in het eerste lid, 1°;
- 2° voor de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst de maximumbedragen voor de beheers- en verwervingssubsidies, vermeld in het eerste lid, 2° en 3°.

De Vlaamse Regering kan de bedragen vermeld in het tweede lid, 1° en 2°, gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst bijstellen wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen.

Art. 6. Voor de Vlaamse onroerendergoedlocaties in het portfolio, vermeld in artikel 4 van het decreet van 23 november 2023 kunnen geen premies, fiscale voordelen, beheersvergoedingen of meerjarenpremieovereenkomsten als vermeld in artikel 11.1.2, derde en vierde lid en in artikel 11.4.1 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014, aangevraagd worden.

Dubbele subsidiëring is niet toegelaten. Als een Vlaams erfgoednetwerk voor dezelfde activiteiten naast de subsidies in toepassing van dit besluit nog andere subsidies van overheden ontvangt en als het totaal van de verantwoordde subsidies lager is dan het totaal van de toegekende subsidies, wordt de subsidie in toepassing van dit besluit proportioneel verminderd ten opzichte van het totaal van de toegekende subsidies.

Art. 7. Voor de subsidies vermeld in artikel 5, eerste lid gelden de volgende regels over voorafgaande controle als vermeld in artikel 71, § 3 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019:

- 1° voor de algemene subsidie voor personeels- en werkingsmiddelen is voorafgaand aan de toekenning via ministerieel besluit het advies van Inspectie van Financiën vereist;
- 2° voor beheerssubsidies is alleen voorafgaand aan de toekenning via ministerieel besluit het advies van Inspectie van Financiën vereist als het bedrag van de toegekende subsidie hoger is dan 500.000 euro;
- 3° voor de verwervingssubsidies is voorafgaand aan de toekenning via besluit van de Vlaamse Regering het advies van Inspectie van Financiën vereist.

Art. 8. Voor de algemene subsidie voor personeel en werking, vermeld in artikel 5, eerste lid, 1°, komen alleen aantoonbare kosten voor personeel en werking in aanmerking.

Het deel van de algemene subsidie dat bestemd is voor personeel wordt jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex. Onder gezondheidsindex wordt verstaan: het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

De algemene subsidie voor personeels- en werkingskosten wordt gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst jaarlijks toegekend door de minister, bevoegd voor het onroerend erfgoed en beschikbaar gesteld in de vorm van een voorschot en een saldo:

- 1° een voorschot van 80% in het eerste kwartaal van elk jaar;
 - 2° het saldo van 20% binnen de drie maanden na het financieel toezicht.
- Na afloop van het derde jaar en het vijfde jaar van de samenwerkingsovereenkomst is de uitbetaling van het saldo vermeld in het derde lid, 2° ook afhankelijk van een inhoudelijke controle.

In de samenwerkingsovereenkomst kunnen de nadere modaliteiten bepaald worden over de subsidiabele en niet-subsidiabele kosten en de uitbetaling.

Art. 9. Voor de beheerssubsidies vermeld in artikel 4, eerste lid, 2°, komen alleen werken of diensten in aanmerking die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van erfgoedkenmerken en -elementen van beschermde Vlaamse onroerendergoedlocaties in het portfolio en noodzakelijk voorafgaand onderzoek.

De beheerssubsidies worden berekend op basis van de aanvaarde kostenraming per beschermde Vlaamse onroerendergoedlocatie of per cluster van erfgoedlocaties in de meerjarenplanning bij de samenwerkingsovereenkomst vermeld in artikel 8 van het decreet van 23 november 2023 en volgens de van toepassing zijnde percentages vermeld in artikel 11.2.10, 11.2.11 en 11.2.12 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014.

Uiterlijk op 31 januari van elk jaar wordt, in voorkomend geval, per fase van de werken of diensten aan een beschermde Vlaamse onroerendergoedlocatie of cluster daarvan een aanvraagdossier ingediend bij het agentschap. De minister, bevoegd voor het onroerend erfgoed kent de beheerssubsidie toe na de inhoudelijke goedkeuring door het agentschap. Na de toekenning kunnen de werken of diensten in het aanvraagdossier uitgevoerd worden.

De beheerssubsidies worden na de toekenning vermeld in het derde lid beschikbaar gesteld in de vorm van een voorschot en een saldo:

- 1° een voorschot van 50% in het tweede kwartaal van het jaar waarin de subsidie is toegekend;
- 2° het saldo van 50% na de uitvoering van de werken of diensten die in het aanvraagdossier opgenomen zijn.

In de samenwerkingsovereenkomst kunnen de nadere modaliteiten bepaald worden over de subsidiabele en niet-subsidiabele kosten, de maximale subsidie per Vlaamse onroerendergoedlocatie, de aanvraagprocedure, de rapportering over de voortgang van de werken of diensten en de uitbetalingsmodaliteiten.

Art. 10. De verwervingssubsidies om bijkomende Vlaamse onroerendergoedlocaties te verwerven vermeld in artikel 5, eerste lid, 3°, kunnen worden toegekend voor de verwerving van Vlaamse beschermde erfgoedlocaties als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de beschermde Vlaamse erfgoedlocaties zijn moeilijk vermarktbaar of het beheer overstijgt de draagkracht van een lokaal initiatief;

2° het Vlaams erfgoednetwerk kan na de verwerving het beheer en de ontwikkeling van de beschermde Vlaamse erfgoedlocaties garanderen.

Voor verwervingssubsidies komen maximaal 80% van de aantoonbare verwervings- en eventuele leningskosten in aanmerking.

Een uitbetalingsaanvraag voor de verwervingssubsidie kan na de verwerving van een beschermde Vlaamse erfgoedlocatie ingediend worden bij het agentschap.

In de samenwerkingsovereenkomst kunnen de nadere modaliteiten bepaald worden over de subsidiabele en niet-subsidiabele kosten, het subsidiepercentage, de aanvraagprocedure en de uitbetalingsmodaliteiten.

HOOFDSTUK 5. — *Regeringscommissarissen*

Art. 11. Op de regeringscommissarissen aangesteld conform artikel 7, vierde lid van het decreet van 23 november 2023 is de rechtspositieregeling vermeld in artikel III.49 tot en met III.56 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 van toepassing. De Vlaamse Regering kan in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 8 van het decreet van 23 november 2023 de nadere modaliteiten bepalen over de uitoefening van de toezichtfunctie van de regeringscommissarissen.

HOOFDSTUK 6. — *Evaluatie*

Art. 12. De Vlaamse Regering evalueert de erkenning en de samenwerkingsovereenkomst met een Vlaams erfgoednetwerk op de momenten die worden bepaald in de samenwerkingsovereenkomst vermeld in artikel 8 van het decreet van 23 november 2023 op de volgende punten:

1° de realisatie van de opdracht en de kerntaken vermeld in artikel 5 en 6 van het decreet van 23 november 2023;

2° de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst;

3° de inhoudelijke en financiële verantwoording van de subsidies vermeld in artikel 5 van dit besluit.

Het Vlaams erfgoednetwerk dient een inhoudelijke verantwoording in voor de subsidies vermeld in artikel 5, die aantoonbaar dat de doelstellingen en indicatoren uit de samenwerkingsovereenkomst werden behaald en met een uitdrukkelijke toelichting bij de doelstellingen en indicatoren die niet of anders zijn ingevuld.

Het Vlaams erfgoednetwerk dient een financiële verantwoording in van de subsidies, vermeld in artikel 5 die bestaat uit de volgende elementen:

1° een resultatenrekening met daarin alle kosten en alle opbrengsten voor de gesubsidieerde periode en de gesubsidieerde activiteiten. Als het Vlaams erfgoednetwerk voor dezelfde gesubsidieerde activiteiten ook subsidies van andere overheden ontvangt, worden die in dezelfde resultatenrekening opgenomen;

2° de verantwoordingsstukken als het agentschap die opvraagt.

In geval van ernstige tekortkomingen, vermeld in artikel 8 van het decreet van 23 november 2023, kan de Vlaamse Regering de eventuele toegekende subsidies terugvorderen of verminderen.

Als het agentschap vaststelt dat een Vlaams erfgoednetwerk de subsidie aanwendt voor andere doelstellingen dan waarvoor ze is toegekend volgens dit decreet, wordt de subsidie integraal ingetrokken, met inbegrip van de terugvordering van voorschotten die al zijn uitbetaald.

Als een Vlaams erfgoednetwerk geen verantwoording geeft over een deel van de subsidie kan het agentschap dat deel niet uitbetalen en kan in voorkomend geval dat deel van het voorschot worden teruggevorderd.

Art. 13. Als conform artikel 8, derde lid van het decreet van 23 november 2023 de samenwerkingsovereenkomst tussentijds wordt stopgezet of als er na een negatieve eindevaluatie geen nieuwe samenwerkingsovereenkomst wordt gesloten, kan de Vlaamse Regering de erkenning als Vlaams erfgoednetwerk intrekken.

HOOFDSTUK 7. — *Slotbepalingen*

Art. 14. In artikel 11.1.2 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2020 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid worden de woorden “premies en fiscale voordelen” vervangen door de zinsnede “premies, subsidies en fiscale voordelen”;

2° aan het derde lid wordt een punt 12° en 13° toegevoegd, die luiden als volgt:

“12° een premie in het kader van een meerjarenpremieovereenkomst, als vermeld 11.4.1;

13° een beheerssubsidie, als vermeld in artikel 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 2 februari 2024 over Vlaamse erfgoednetwerken”

3° in het vierde lid worden de woorden “premies en fiscale voordelen” vervangen door de zinsnede “premies, subsidies en fiscale voordelen”.

Art. 15. In afwijking van artikel 8, eerste lid van het decreet van 23 november 2023, heeft de samenwerkingsovereenkomst die wordt gesloten vóór 2025 een looptijd tot eind 2025.

Art. 16. Het decreet van 23 november 2023 en dit besluit treden in werking op datum van goedkeuring van dit besluit door de Vlaamse Regering.

Art. 17. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onroerend erfgoed, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 2 februari 2024.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

J. JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

M. DIEPENDAELE